

Uitvoeringsprogramma 2017

Omgevingsdienst IJmond

Regio Zuid-Kennemerland



1.	INLEIDING	3
1.1	Aansluiting bij de regio	3
1.2	Uitvoeringskader 2015-2018	3
1.3	Afspraken over wijze van communiceren en rapporteren	3
2.	ONTWIKKELINGEN	4
2.1	Omgevingswet	4
2.2	Wet VTH – kwaliteit en verplichte toetreding.....	5
2.3	Circulaire economie	5
2.4	Energiebesparing	5
2.5	Informatisering en automatisering	5
2.6	Samenwerking	6
2.	GEBIEDSBREDE UITVOERING	7
2.1	Regulering	7
2.2	Toezicht en handhaving	7
2.3	Omgevingsveiligheid.....	7
2.4	Administratief toezicht en strafrechtelijke handhaving	9
2.5	Bodem	10
2.6	Asbest.....	12
2.7	Afval	12
2.8	Afvalwater	13
2.9	Geluid	13
2.10	Klachten.....	13
2.11	Terreintoezicht	14
2.12	Duurzame ontwikkeling	14
2.13	24-uurs bereikbaarheid	16
3.	REGIO ZUID-KENNEMERLAND.....	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Analyse en prioriteiten.....	17
3.3	Duurzame ontwikkeling	17
3.4	Bodem	18
3.5	Geluid	18
3.6	Natuur en biodiversiteit	19
3.7	Advisering ruimtelijke en bouwplannen.....	19
4.	HAARLEM	21
4.1	Regulering	21
4.2	Toezicht en handhaving	21
4.3	Klachten.....	22
4.4	Advisering.....	22
4.5	Haarlem klimaatneutraal	22
4.6	(Regionale) afstemming	23

1. Inleiding

Het Uitvoeringsprogramma 2017 Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) geeft het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, de gemeentebesturen en het provinciebestuur inzicht in wat zij in 2017 van ODIJ mogen verwachten. In het uitvoeringsprogramma staat een goede omgevingskwaliteit centraal, met als vaste thema's omgevingsveiligheid, milieukwaliteit, duurzaamheid en beperking van hinder.

1.1 Aansluiting bij de regio

In de uitvoering van ODIJ kan een aantal niveaus worden onderscheiden: lokaal, regionaal en bovenregionaal. Als uitvoeringsorganisatie die regionaal namens lokale overheden opereert binnen een netwerk van andere uitvoeringsorganisaties is ODIJ in staat trends te benoemen en toezicht en handhaving optimaal in te zetten.

Waar in 2016 de nadruk in de uitvoering nog lag op uniformiteit voor alle partners, wordt in 2017 de uitvoering meer regionaal ingericht. De regio's IJmond, Zuid-Kennemerland en Waterland zijn verschillend in aard en omvang van bedrijvigheid, maar ook verschillend in de verwachtingen die bewoners bij hun gemeentebestuur hebben en andersom. Vooruitlopend op de Omgevingswet die naar verwachting in 2019 in werking treedt, wordt de uitvoering gebiedsgericht vormgegeven. Binnen die aanpak is expliciet aandacht voor lokale verschillen en kenmerken en kan tegelijkertijd geprofiteerd worden van de kennis en ervaring die in andere regio's en bovenregionaal wordt opgedaan. De uitdaging daarbij is de nabijheid en herkenbaarheid van de uitvoering te vergroten, zonder af te doen aan de effectiviteit en efficiëntie daarvan.

1.2 Uitvoeringskader 2015-2018

In 2015 is door alle partners van ODIJ het Uitvoeringskader 2015-2018 vastgesteld. Het Jaarverslag 2016 wordt gebruikt om na twee jaar de tussenstand op te maken inzake de voortgang op de doelen die hierin zijn gesteld.

1.3 Afspraken over wijze van communiceren en rapporteren

Uitgangspunt van dit uitvoeringsprogramma is dat ODIJ helder is over de wensen en eisen van de gemeenten op het gebied van de bij ODIJ ondergebrachte taken, zowel wat betreft de te leveren kwaliteit en kwantiteit, als de tijd die daaraan mag worden besteed. ODIJ stelt daarom per vier maanden tertaalrapportages op die aan het bestuur van gemeenten en provincie worden aangeboden. In de tertaalrapportages wordt over de voortgang van het uitvoeringsprogramma gerapporteerd en worden eventuele bijzonderheden uitgelicht. Ook in 2017 wordt verder gewerkt aan een verbetering van de verslaglegging en rapportage.

In het Uitvoeringskader 2015-2018 is vastgelegd dat Omgevingsdienst IJmond in haar uitvoeringsprogramma's en verantwoording de omslag maakt van sturing op aantallen naar het te behalen/behaalde resultaat in de buitenwereld. In het uitvoeringsprogramma 2017 ligt de focus derhalve niet meer op tellen, maar op vertellen. Ook in de verantwoording en rapportages zullen aantallen niet meer de boventoon voeren.

2. Ontwikkelingen

In 2017 zal een aantal onderwerpen prominent aandacht vragen, zowel van de organisatie en medewerkers, alsook bij gemeenten en provincie op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau.

2.1 Omgevingswet

De Omgevingswet zal in 2019 of 2020 in werking treden. De herziening van het stelsel van het fysieke domein staat voor integraal beleid, besluitvorming en regelgeving, grotere bestuurlijke afwegingsruimte, snellere procedures en voorspelbaarder voor de burgers.

ODIJ is ontstaan uit de samenvoeging van de milieu-afdelingen van verschillende gemeenten. Als uitvoeringsdienst heeft de ODIJ kennis en kunde op het gebied van VTH, milieuadvisering en duurzaamheid. Instrumenten als omgevingsvisie en omgevingsplan vergen een integrale afweging voor in het proces van beleidsformulering. De verwachting is dat de werkprocessen intern en ook in de keten met de gemeenten en andere partners als GGD en veiligheidsregio verandert. Het moment van advisering verschuift van vergunningverlening naar advisering in visie en planvorming. Invulling geven aan de toekomstige bestuurlijke afwegingsruimte vraagt kennis en knowhow van de huidige fysieke leefomgeving en de beperkingen die het milieu daarin met zich meebrengt, denk hierbij aan geluid, luchtkwaliteit.

De Omgevingswet vraagt van ODIJ om samen met haar opdrachtgevers de gevolgen van de Omgevingswet in kaart te brengen. Hiertoe is de Omgevingstafel opgericht, het bovenregionale platform waar alle projectleiders van de 17 gemeenten, provincie, hoogheemraadschappen, veiligheidsregio's aan tafel zitten. Naast het gezamenlijk verkennen van de wet- en regelgeving is dit het podium waar digitalisering en realiseren van snellere procedures in de keten behandeld worden.

ODIJ wordt met de Omgevingstafel gezien als voorbeeld van succesvolle regionale samenwerking. Om die reden is ODIJ onderdeel van het landelijke Programma Aan de Slag met de Omgevingswet. Dit programma verzorgt de ondersteuning van implementatie van de Omgevingswet bij provincies, gemeenten en waterschappen. Signalen uit de regio kunnen door de programmamanager implementatie Omgevingswet direct worden meegenomen in de landelijke aanpak van de implementatie.

In 2017 verkent ODIJ de mogelijkheid om intern een korte cursus Omgevingswet in te richten, waar de eigen medewerkers en medewerkers van de gemeenten en provincie een korte training kunnen volgen op verschillende aspecten van de Omgevingswet.

Gezondheid is één van de aspecten die onder de Omgevingswet moet worden meegenomen in de integrale afweging bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Samen met de GGD wordt in de Pilot Gebiedsgerichte Gezondheid bekeken op welke wijze dit aspect een plaats kan krijgen en hoe hiervoor kan worden samengewerkt.

Ook de aanvullingswetten op het gebied van bodem, geluid en natuur die straks in de Omgevingswet opgaan worden inhoudelijk beoordeeld. Op basis van die wetten wordt een analyse gemaakt van de aandachtspunten die onder de nieuwe wet per gemeente gaan spelen.

2.2 Wet VTH – kwaliteit en verplichte toetreding

In 2017 komt het proces van toetreding van de contractgemeenten rond. Alle gemeenten en provincies hebben daarnaast inmiddels, conform de Wet vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) een Verordening inzake kwaliteitscriteria VTH vastgesteld, of zijn daarmee bezig. Deze verordening ziet ook op taken die ODIJ namens de gemeenten en provincie uitvoert. ODIJ voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.1 voor wat betreft de taken die bij haar zijn belegd. In 2017 wordt onderzocht op welke wijze eenduidig en met welke frequentie gerapporteerd wordt over het voldoen aan de criteria in de verordeningen.

Het INK-model is voor ODIJ leidend voor de wijze waarop de organisatie omgaat met kwaliteit. Leiderschap met lef, resultaatgerichtheid, continue verbetering, transparantie en samenwerking vormen hierbinnen de kernthema's. ODIJ geeft daaraan vorm middels het principe van de lerende organisatie. Continue kwaliteitschecks, het concept train-de-trainer en collegiale toetsen vormen daarvan de kern. Met de eigen juniorenopleiding wordt jong talent van binnen en buiten de organisatie daarnaast klaargestoomd voor de uitvoering, waarbij ten volle gebruikt gemaakt wordt van de aanwezige kennis en ervaring binnen de dienst.

2.3 Circulaire economie

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen in de verschillende schakels van de productieketen: van de winning van grondstoffen tot consumptie. Eind 2016 is het Rijksbrede programma Circulaire Economie: '[Nederland Circulair in 2050](#)' gepubliceerd door de Rijksoverheid. In dit programma zijn alle programma's die zich richten op het beter omgaan met grondstoffen gebundeld, waaronder Van Afval Naar Grondstof (VANG), Groene Groei en Biobased Economy. In toezicht en handhaving vormt de verruimde reikwijdte, naast energie, ook voor zuinig gebruik van grondstoffen het belangrijkste wettelijke kader. Voor een aantal gemeenten brengt ODIJ in kaart hoe circulaire economie lokaal uitwerking kan krijgen en hoe kringlopen gesloten kunnen worden.

2.4 Energiebesparing

Met het [Energieakkoord](#) (september 2013) en het [Klimaatakkoord van Parijs](#) (november 2015) kunnen overheid, bedrijven en burgers zich er niet meer aan onttrekken: energiebesparing en het terugdringen van verspilling. ODIJ werkt namens de gemeenten op verschillende manieren aan het behalen van de doelstellingen uit deze akkoorden. In dit uitvoeringsprogramma is terug te vinden aan welke initiatieven, keurmerken en duurzaamheidsinitiatieven de verschillende gemeenten meewerken.

2.5 Informatisering en automatisering

Gegevens- en dataverzamelingen worden steeds belangrijker bij planvorming en uitvoering van toezicht en handhaving. Richting de Omgevingswet beginnen de contouren van de informatiehuizen onder het Digitaal Stelsel Omgevingswet zichtbaar te worden. ODIJ is inmiddels ver gevorderd met de ontwikkeling van een [GIS-viewer](#) waarop verschillende dataverzamelingen geografisch inzichtelijk zijn. Niet alleen inspectiegegevens en bijvoorbeeld vergunningen en meldingen zijn hier zichtbaar, ook milieucontouren bij bedrijven en gegevens uit landelijke databases worden weergegeven.

Landelijk werken vrijwel alle omgevingsdiensten met Inspectieview milieu. Inspectieview Milieu is een virtueel dossier waarin inspecteurs informatie over inspectieobjecten kunnen raadplegen van

alle inspectiediensten die bij het betreffende object zijn geweest. Deze informatie is voor toezichthouders en handhavers toegankelijk via een beveiligde website. ODIJ realiseert in 2017 samen met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied een gezamenlijke aansluiting bij deze tool.

2.6 Samenwerking

2.6.1 Handhavingspartners

Om op regionaal en bovenregionaal niveau tot betere samenwerking, afstemming en informatieuitwisseling te komen maakt ODIJ namens de gemeenten en provincie waarvoor zij taken uitvoert samenwerkingsafspraken met andere uitvoeringsdiensten, OM, politie, waterschappen, Inspectie Leefomgeving en Transport en ISZW. Hiermee vindt op verschillende niveaus overleg en afstemming plaats. Dit varieert van casusoverleggen waar concrete zaken op operationeel niveau worden besproken tot selectieoverleggen waar op tactisch niveau informatie uitgewisseld wordt en tactieken worden bepaald, alsook bestuurlijke overleggen waar op strategisch niveau afspraken worden gemaakt.

2.6.2 Uitvoeringsagenda Noordzeekanaalgebied 2016-2017

Als uitwerking van het Bestuurlijk Akkoord Noordzeekanaalgebied uit 2012 tussen ODIJ en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) is een uitvoeringsagenda tussen de beide diensten opgesteld. Deze agenda is tevens ter kennisname gebracht van de bij het Bestuurlijk Akkoord betrokken partijen. In deze agenda staat een aantal onderwerpen beschreven waarin de diensten in 2016 en 2017 gezamenlijk optrekken.

Twee onderwerpen die uit de agenda springen in 2017 zijn de verdere uitlijning van de gezamenlijke [GIS-viewer](#) en daaraan gerelateerd het structureel overleg over de bedrijvigheid met externe veiligheidsaspecten in de beide werkgebieden.

2.6.3 Samenwerkingsagenda 4 omgevingsdiensten Noord-Holland

Naast de samenwerking tussen ODIJ en ODNZKG, vindt op provinciaal niveau ook samenwerking plaats tussen ODIJ, ODNZKG, Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord. Dit is vastgelegd in een samenwerkingsagenda.

In 2017 richt de samenwerking zich op de doorontwikkeling van de Bodem-app. Dit is een toezichtsinstrument om gericht op illegaliteit in de bodemketen te kunnen inzetten. Met betrekking tot energiebesparing worden elkaars kennis en expertise gedeeld en afspraken gemaakt over onder meer de aanpak van de EED op provinciaal niveau. De samenwerking op de plustaken (bodem, groene wetgeving) die door provincie Noord-Holland in 2016 bij de omgevingsdiensten zijn belegd krijgt in 2017 concreet vorm.

2. Gebiedsbrede uitvoering

2.1 Regulering

Het verlenen van omgevingsvergunningen milieu en het in behandeling nemen van meldingen voor het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval en het Besluit lozen buiten inrichtingen is vraaggestuurd en een taak die ODIJ voor alle gemeenten en provincie Noord-Holland uitvoert. ODIJ neemt alle aanvragen en meldingen die binnenkomen in behandeling en prioriteert indien noodzakelijk.

Aanvullend kunnen toezicht, ontwikkelingen op het gebied van duurzame ontwikkeling of veranderende wetgeving aanleiding zijn om vigerende vergunningen ambtshalve te wijzigen.

Hierna is per gemeente/provincie aangegeven welke relevante procedures in 2017 spelen. Vanwege het vraaggestuurde karakter van deze taak is vooraf niet altijd een accurate inschatting te maken van de werklast.

2.2 Toezicht en handhaving

Kerntaak van ODIJ vormt toezicht en handhaving bij bedrijven en op ketens. Bij toezicht en handhaving hoort de verzameling en registratie van informatie met het oog op de beoordeling van de naleving van de regelgeving en de eventueel daarop volgende interventie of advisering inzake het opleggen van bestuurlijke sancties. Opleveringscontroles en de behandeling van klachten die betrekking hebben op de naleving van de regelgeving horen eveneens bij toezicht.

Inrichtinggebonden milieucontroles en ketentoezicht- en handhaving worden in voortschrijdende mate projectmatig volgens de methodiek van programmatisch en informatiegestuurd handhaven opgepakt. Dit vereist dat voorafgaand daadwerkelijke inspectie een goede analyse wordt gemaakt van de resultaten uit het verleden, doelgroep, naleefgedrag en risico's. Dit gebeurt in samenwerking met andere partners in handhaving, maar bijvoorbeeld ook met brancheverenigingen. Vervolgens kan bepaald worden welke aanpak passend is voor de doelgroep en inzet gepleegd worden. Het doel wordt daarbij geformuleerd als het te behalen 'resultaat in de buitenwereld'. Dat is immers waar het bij toezicht en handhaving om draait.

Ook stimulering is een instrument dat steeds wordt toegepast, met name gericht op onderwerpen waar niet direct een overlast- of gevaarsaspect aan verbonden is. Energiebesparende maatregelen zijn hiervan een goed voorbeeld.

2.3 Omgevingsveiligheid

ODIJ inspecteert bedrijven op het gebied van omgevingsveiligheid. Jaarlijks wordt de EV-situatie in de gemeenten binnen ons werkgebied geactualiseerd. Onder bedrijven met een omgevingsveiligheidsrisico vallen:

- Aandachtsbedrijven;
- Opslagen gevaarlijke stoffen, explosieven en vuurwerk;
- Ammoniakoelinstallaties;
- LPG tankstations;
- Natte koeltorens.

De meest risicovolle bedrijven worden zeer regelmatig geïnspecteerd. De inzet op deze bedrijven is ingeval overtredingen worden geconstateerd navenant hoger, om ervoor te zorgen dat de betreffende bedrijven de overtredingen binnen afzienbare tijd oplossen. Met betrekking tot LPG-

tankstations wordt in 2017 streng opgetreden, gegeven de constatering die in 2016 bij de betreffende branche zijn gedaan.

LPG-tankstations

LPG-tankstations worden jaarlijks gecontroleerd. Uit de in 2016 uitgevoerde controles blijkt dit onverminderd relevant. In 2016 zijn nog steeds veel overtredingen geconstateerd, de meeste waarvan betrekking hebben op het afleveren van brandstof, de ondergrondse tanks en bodembeschermende maatregelen.

Omdat er nog steeds veel tankstations bij de eerste controle niet voldoen is besloten om de bestuurlijke strafbeschikking in te zetten bij de bedrijven welke reeds overtredingen hebben begaan in voorgaande jaren 2016.

In 2016 is een start gemaakt met de het beoordelen en bekijken van de actuele situatie ten opzichte van de vergunde situatie waarbij ook specifiek gefocust is op de opstelplaats van de tankwagens en de coördinaten hiervan geverifieerd in het RRGs (voor zover nog niet vastgelegd). Daarnaast wordt bekeken of de tankauto's zijn voorzien van een brandwerende coating en het bij het LPG-tankstation aanwezige leidingwerk gecontroleerd in 2017 wordt dit traject voortgezet.

In 2009 is de doorzet LPG bij veel tankstations begrensd, waarmee veiligheidscontouren zijn vastgelegd. Binnen deze contouren, die zich uitstrekken tot buiten het perceel, is slechts een beperkte ontwikkeling mogelijk. Nu blijkt dat de verkoop van LPG sinds 2009 is afgenomen, waardoor de doorzet aan LPG op een lager niveau begrensd kan worden en de bijbehorende veiligheidscontouren afnemen. Het maakt dat meer ruimte vrijkomt voor ontwikkelingen.

In 2016 is geïnventariseerd wat de doorzet aan LPG is bij de LPG-tankstations in het werkgebied, en waar mogelijk wordt de doorzet aan LPG verder begrensd. In 2017 zullen de trajecten gestart worden betreffende het begrenzen van de doorzet bij de tankstations, waarbij de doorzet van de afgelopen jaren een belangrijke factor is.

Ammoniakkoelinstallaties

In 2016 zijn deze installaties op gelijke wijze gecontroleerd op naleving van artikelen uit het Activiteitenbesluit, vergunningvoorschriften en PGS 13. Hierbij is gebruik gemaakt van nieuw ontwikkelde digitale checklisten waarbij de installaties strak langs de PGS 13 lat zijn gehouden. Deze aanpak is nog niet eerder toegepast. Dit verklaart het aantal overtredingen. Hierbij wordt aangetekend dat de overtredingen voor het merendeel uit administratieve omissies bestaan. Gevaarlijke situaties zijn niet aangetroffen.

Op dit moment worden de bedrijven in staat gesteld de overtredingen te beëindigen. De hercontroles staan voor begin 2017 gepland. Wanneer de hercontroles achter de rug zijn en de bedrijven op een gelijk veiligheidsniveau zitten, kan dit niveau geconsolideerd worden door jaarlijks administratief toezicht. De frequentie van de fysieke controles kan dan afgestemd worden op basis van overige (milieu)factoren binnen het betreffende bedrijf met een max. van 3 jaar.

Voor 2017 houdt dit in het uitvoeren van hercontroles gedurende het eerste kwartaal gevolgd door administratieve controles wat verder in het jaar.

Natte koeltorens

Bij controle van de natte koeltorens in het werkgebied bleek dat een aantal niet meer in werking was. De algemene conclusie over 2016 is dat het merendeel van de koeltorens in orde is en geen gevaar vormt voor de verspreiding van legionella.

In 2017 en daarna worden natte koeltorens (middels IGH) gecontroleerd op de naleving van het geactualiseerde beheersplan van de natte koeltoren van het voorafgaande jaar. Dit kan jaarlijks gecontroleerd worden door middel van (digitaal) laten toesturen van de uitgevoerde monsternames. Steekproefsgewijs vinden daarnaast nog fysieke controles plaats.

2.3.1 Impuls Omgevingsveiligheid

In het werkgebied van ODIJ vinden veel vervoersbewegingen plaats met gevaarlijke stoffen zowel per buisleiding als over de weg en heel incidenteel nog vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor. In het kader van de Impuls Omgevingskwaliteit 2015 (IOV 2015) voor overheden voert ODIJ op dit gebied een aantal taken uit en vervult zij het regio-coördinatorschap voor de programmafinanciering.

In verband met de aanstaande wijzigingen in het omgevingsveiligheidsbeleid (Omgevingswet) is ervoor gekozen de bestaande visies externe veiligheid nog niet te actualiseren, maar te wachten tot de wettelijke en provinciale kaders hieromtrent duidelijk zijn. De verwachting is dat dit half 2017 zover is. Vervolgens worden ook de visies geactualiseerd. Vooruitlopend hierop wordt wel alvast geëxperimenteerd met de nieuwe kaders, zodat de geactualiseerde kaders straks gemakkelijk ingepast kunnen worden in de omgevingsplannen onder de Omgevingswet.

Gemeentelijke routing vervoer gevaarlijke stoffen

In 2016 zijn de routes in de gemeente Heemskerk, Beverwijk en Velsen geëvalueerd en zullen naar het zich laat aanzien opnieuw worden vastgesteld. In 2017 wordt de discussie of routing nog een passend instrument is om de veiligheid van het vervoer van gevaarlijke stoffen door een gemeente te verbeteren, gevoerd in het kader van het IOV menukaartonderdeel structuurvisie EV. Dat kan dan relevant zijn voor alle gemeenten in ons werkgebied.

2.3.2 Risicoberekeningen

Om te bepalen of er sprake is van een te vergunnen situatie bij een nieuwe, gewijzigde of revisievergunningprocedure wordt een QRA (risicoberekening) uitgevoerd. QRA's die veel in ons werkgebied voorkomen zijn QRA's van BEVI-inrichtingen met een PGS15 opslag groter dan 10 ton. Met name de opslag van een groot aantal verschillende en sterk wisselende verpakte gevaarlijke stoffen vereist specifieke, specialistische kennis voor wat betreft het doorrekenen van de risico's.

2.3.3 Laden en lossen gevaarlijke stoffen

ODIJ verleent voor een groot aantal gemeenten ontheffingen in het kader van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en verleent bijzondere toestemmingen en behandelt kennisgevingen in het kader van de ADR. ODIJ fungeert hiermee als het loket voor de transporteurs van vuurwerk in de regio.

2.4 Administratief toezicht en strafrechtelijke handhaving

Administratief toezicht vormt meer en meer de basis voor fysiek toezicht. Dit toezicht geeft inzicht in de feitelijke bedrijfsactiviteiten, want activiteiten zijn vaak zichtbaar in de administratie. Dat betekent dus dat je als handhaver inzicht moet hebben in het boekhoudkundige proces en hoe je

administraties van bedrijven beoordeelt. Een mix van fysiek en administratief toezicht zorgt voor een effectievere handhaving. administratief toezicht wordt met name op grondstromen, asbest en afvalstromen ingezet. In dat kader zijn het Landelijk meldpunt afvalstoffen (LMA), het Landelijk Asbest Volg Systeem (LAVS) en Inspectieweb belangrijke tools.

Vanuit de criteria waaraan een omgevingsdienst dient te voldoen is een aantal medewerkers van ODIJ ook als Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) aangewezen. Zij kunnen een bestuurlijke strafbeschikking (eenvoudige feiten) of proces-verbaal uitschrijven indien dat volgens de interventiematrix/het handhavingsbeleid geïndiceerd is.

2.5 Bodem

Bescherming van de bodem is geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb) en het besluit Bodemkwaliteit (Bbk). Gemeenten zijn bevoegd gezag voor de droge toepassing van grond en bagger en hebben een groot deel van hun taken als bevoegd gezag ondergebracht bij ODIJ, waaronder de afhandeling van meldingen, handhaving en de advisering hieromtrent. Hiertoe behoort ook het voorbereiden van bodemkwaliteitskaarten en bodembeheernota's van de gemeente en van externe partijen binnen het grondgebied van de gemeente. De gemeente is ook bevoegd gezag (Wbb) bij de aanpak van nieuwe bodemverontreiniging en niet-ernstige bodemverontreiniging. Provincie Noord-Holland is bevoegd gezag voor sanering van oude gevallen van ernstige bodemverontreiniging. Deze taak wordt per 1-1-2016 in mandaat uitgevoerd door ODIJ.

In 2017 loopt de samenwerking met handhavingpartners in het ketenproject "Grondstromen" door. In het kader van dit project worden bij grondverzetbedrijven, aannemers, loonwerkers etc. controles uitgevoerd waarbij risicomomenten in de totale keten in beeld worden gebracht om daarop gerichte interventies te kunnen uitvoeren. Daarbij gaat het om administratief toezicht (doorlichten boekhouding), maar ook fysiek toezicht. Met toezicht in het kader van Bbk en Wbb (o.a. BUS-meldingen) is in 2016 een verdiepingsslag gemaakt.

Onderdeel van het basistakenpakket is de beoordeling van nul- en eindsituaties en monitoringsrapporten met betrekking tot de bodem bij bedrijven.

2.5.1 Bodembeleid

Het nieuwe Bodemconvenant 2016-2020 richt zich op:

- Spoedlocaties: het afronden van de spoedlocaties;
- Gebiedsgericht grondwaterbeheer: inrichten van gebiedsgericht beheer voor die gemeenten die daartoe een indicatie hebben;
- Ondergrond: transitie naar een duurzaam gebruik van de ondergrond middels een Structuurvisie Ondergrond (STRONG);
- Wet- en regelgeving: transitie naar een nieuw bodemontwikkelingsbeleid na 2015 (herziening Wbb en implementatie Wbb in Omgevingswet).

Anticiperend op de integrale aanpak van de bodemproblematiek, maar vooral om de financiële risico's die samen hangen met de uitvoering van het (Rijks)Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing-programma (ISV) te borgen is, onder regie van ODIJ, in 2010 een Bodemagenda 2010-2015 met daarin acties vastgesteld voor de IJmond- en Waterlandgemeenten (Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland). De uitvoering hiervan wordt gecontinueerd en past binnen de afspraken over de wijze waarop de bodem en ondergrond wordt gebruikt en beheerd.

2.5.2 Oranje locaties

Met betrekking tot de oranje locaties uit het Bodemconvenant lijkt voor gemeenten een nieuwe opgave te liggen. Onderdeel van het Bodemconvenant is dat bevoegde overheden gebieden (de oranje gebieden) in beeld gaan brengen waar de grondwaterkwaliteit onvoldoende is en waarbij behoefte bestaat de kwaliteit op enige termijn te verbeteren ivm bedreiging en beperking (op termijn) van gebruik van grondwater (kwetsbare objecten). Het betreft locaties/gebieden met grondwaterverontreiniging die op zich geen "spoedeisend geval" zijn maar die gezamenlijk wel een risico vormen. Provincie Noord-Holland voert regie op dit proces. Als de oranje locaties in beeld zijn kan afgewogen worden en keuzes gemaakt worden om daar waar mogelijk nog tijdig (voor de komst van de Omgevingswet) het Wbb-instrument in te zetten (locaties beschikken en maatregelen ter (gedeeltelijke) verantwoordelijkheid bij terreineigenaren neer te leggen. ODIJ pakt dit in 2017 in afstemming met provincie op.

2.5.3 Loodproblematiek

Door het RIVM is eind 2015 het rapport 'Diffuse loodverontreiniging in de bodem' uitgebracht, voor een gemeenschappelijk beleidskader ten aanzien van de aanpak van de diffuse loodproblematiek. Het rapport beschrijft de stand van zaken rondom lood in bodem, gezondheid en bodemnormen. Uit het rapport blijkt daarnaast dat een loodverontreiniging bij een lagere concentratie dan de huidige norm voorschrijft al schadelijk kan zijn voor jonge kinderen. Inmiddels is de provinciale werkgroep "Provinciale communicatie rondom loodverontreiniging in de bestaande uitvoeringspraktijk Wbb" ingesteld. In deze werkgroep zijn alle omgevingsdiensten uit Noord-Holland vertegenwoordigd. Naast het uitwerken van verdere communicatie zal in 2017 door de provincie een onderzoek plaatsvinden naar risicogebieden met betrekking tot diffuse verontreinigingen. Hiertoe zullen we als omgevingsdienst informatie van locaties aanleveren waarbij het vermoeden bestaat dat de loodconcentraties hoog zijn en het gebruik van de locatie gevoelig.

2.5.4 Verstrekken van bodeminformatie

Er komt steeds meer regelgeving die erop gericht is dat bodeminformatie aan een ieder beschikbaar wordt gesteld. Daarom is het van belang dat wij ons proces op het gebied van bodeminformatie goed hebben georganiseerd. Alle bodemonderzoeken die bij ODIJ worden aangeboden worden ingevoerd in het bodeminformatiesysteem (BIS). Uitzondering is de niet Wbb-vergunningverlening gerelateerde bodeminformatie voor de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Edam-Volendam, Purmerend en Beemster die hun eigen bodeminformatie beheren. Voor deze 4 gemeente beheren wij alleen de provinciale data.

Naast burgers, bedrijven en gemeenten wordt bodeminformatie vooral geleverd aan makelaars, nutsbedrijven en milieuadviesbureaus. Voor deze partijen is een digitale service via internet beschikbaar (de omgevingsrapportage). Aanvullend kan gedetailleerde informatie worden geleverd en hebben enkele nutsbedrijven toegang tot ons BIS.

2.5.5 Bodem bij gemeentelijke werken

Gemeenten zijn aan- of verkopende partij en zijn als (professionele) contractpartij kwetsbaar. Er is geen expliciete verplichting tot uitvoeren bodemonderzoek bij transacties, maar er zijn wel (verregerende) consequenties als blijkt dat bodem verontreinigd is.

Voor alle werken waarbij de gemeente opdrachtgever is (en waarvoor ODIJ het volledige milieutakenpakket uitvoert), zoals civiele werken, herontwikkeling en reconstructie, aan- en verkoop van percelen, calamiteiten, begeleidt ODIJ het benodigd onderzoek, eventuele sanering, vertaling van onderzoeksresultaten in de (besteks)voorbereiding, afvoer, (tijdelijke) opslag en/of hergebruik van grond. Concreet begeleidt ODIJ diverse bodemonderzoeks- en saneringsprojecten door het voorbereiden en afstemmen van procedures met gemeenten en provincie, het opstellen van collegenota's, het aanbesteden en begeleiden van en adviseren over bodemonderzoek, BUS-meldingen en saneringen en juridische ondersteuning bij procedures, klachten en claims. Ook in 2017 wordt geïnvesteerd in de contacten met de gemeenten en een structuur voor projectevaluatie geïntroduceerd.

ODIJ faciliteert tevens adviesbureaus in het uitvoeren van historisch onderzoek. Dit betreft onderzoek naar de verdenking ten aanzien van bodemverontreiniging op een locatie. Op basis van deze gegevens kan een onderzoeksstrategie passend bij het doel en de aanleiding van het te realiseren werk worden vastgesteld.

2.6 Asbest

Toezicht bij (asbest)sloop wordt in beginsel geprioriteerd aan de hand van de risicoklasse van de sloop of sanering. Alle sloopmeldingen worden administratief afgehandeld, op een deel vindt daadwerkelijk fysiek toezicht plaats. Specifieke inzet vindt plaats op illegale (niet-gemelde saneringen). Op deze wijze wordt de beschikbare capaciteit daar ingezet waar de risico's op en van niet-naleving het grootst zijn.

ODIJ voert de toezicht- en handhavingstaak met betrekking tot (asbest)sloop uit voor alle gemeenten. Een groot aantal asbestsaneringen/-verwijderingen wordt nog niet gemeld of niet uitgevoerd conform de daarvoor geldende regelgeving. Dit kan in sommige gevallen aanzienlijke (gezondheids)risico's opleveren. In 2017 wordt versterkt ingezet op het opsporen van niet-gemelde asbestsaneringen door malafide saneerders. Daarin wordt samengewerkt met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) en worden zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke middelen ingezet.

In 2017 wordt de inventarisatie van het areaal asbestdaken in het werkgebied van ODIJ voortgezet. In 2024 gaat het verbod op asbestdaken in. Voor die tijd wordt gewerkt aan het stimuleren van de verwijdering van asbestdaken, bijvoorbeeld in combinatie met subsidieregelingen.

Op landelijk en regionaal niveau trekt ODIJ ook aan het asbestdossier. Hiertoe zijn we vertegenwoordigd in de landelijke asbestkamer, de programmaraad asbest onder Omgevingsdienst NL en nemen we deel aan casusoverleggen.

2.7 Afval

De ketenaanpak afval richt zich op alle schakels: van het ontstaan tot en met verwijdering van afvalstromen, vervuilde grondstromen, secundaire grondstoffen of producten. Tijdens de processen van vergunningverlening toezicht en handhaving krijgt het toezicht vorm. Door een meer administratieve en ketengerichte benadering kunnen we de zwakke schakels in de keten beter opsporen en doelgericht en doelmatiger handhaven.

In 2016 zijn autoherstellinrichtingen specifiek gecontroleerd op afgifte van afval. Hoewel het meeste afval wordt afgegeven aan inzamelaars, is niet altijd duidelijk of de aangegeven inzamelaars wel erkend zijn. Hier wordt in 2017 op doorgepakt.

In 2017 wordt met betrekking tot afval, met het oog op de ontwikkelingen aangaande circulaire economie en het inzichtelijk krijgen van afval- en materiaalstromen, gekeken hoe gegevens hieromtrent duidelijk geregistreerd kunnen worden.

Gemeentewerven krijgen in 2017 extra aandacht, mede vanuit een landelijk project dat zich richt op de juiste afvoer van onder meer bruin- en witgoed.

2.8 Afvalwater

Gemeenten zijn bevoegd gezag voor indirecte lozingen op grond van de Wet milieubeheer en hoort daarmee tot het takenpakket dat ODIJ voor hen uitvoert. Het lozen vanuit particuliere huishoudens is geregeld met het Besluit lozing afvalwater huishoudens en is geen onderdeel van de uitvoering van ODIJ.

In 2017 worden meldingen op grond van het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) behandeld en wordt ingezet op verdere optimalisatie van informatiestromen tussen Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hoogheemraadschap Rijnland, provincie Noord Holland en betrokken gemeenten om zo de keten in beeld te houden.

2.9 Geluid

De Wet geluidhinder vormt het juridische kader voor het Nederlandse geluidbeleid. De Wet bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidhinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De Wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat normen voor de maximale geluidbelasting op woningen en gevoelige objecten.

Op het gebied van geluid zij de inspanningen van ODIJ met name gericht op horeca-inrichtingen. Voor een aantal gemeenten wordt tevens geadviseerd en toezicht gehouden bij evenementen. Incidenteel vinden ook metingen bij bedrijven plaats, vaak op basis van ingekomen klachten. Ook bij grote lawaaimakers (volgens de Wet geluidhinder) adviseert ODIJ. In de regio IJmond bevinden zich 2 provinciaal gezoneerde industrieterreinen. ODIJ onderhoudt contacten met de beheerder (ODNZKG namens PNH) en gebruikt de door ODNZKG verstrekte gegevens uit de zone in de advisering op ruimtelijke ontwikkelingen.

2.10 Klachten

ODIJ is tevens loket voor klachten die gerelateerd zijn aan milieu en bij sommige gemeenten ook voor bouwen. Wanneer een klacht binnenkomt is het streven diezelfde dag nog een bezoek te brengen indien dat noodzakelijk is. Regionaal worden klachten gemonitord en gekeken naar patronen en trends. De meeste klachten zijn geur- of geluidgerelateerd. Voedselbereiding en muziekgeluid zijn daarbij de primaire oorzaak van ervaren overlast.

Het merendeel van de klachten die inkomen zijn afkomstig uit de regio Zuid-Kennemerland, specifiek Haarlem en Zandvoort. Dit is voor Haarlem gerelateerd aan de binnenstedelijke horeca.

In Zandvoort wordt het beeld vertekend door een veelklager, die verantwoordelijk is voor de helft van de binnengekomen klachten in Zandvoort.

Klachten die niet voor ODIJ zijn bestemd worden doorgezet naar de bevoegde instantie. Hiervoor is een factsheet ontwikkeld waarin de verschillende bevoegde instanties in het gebied staan beschreven waar inwoners en bedrijven terecht kunnen.

Over het jaar is de trend dat in de zomerperiode het aantal klachten hoger ligt dan de rest van het jaar. Dit hangt samen met het feit dat in de zomer mensen meer buiten zijn.



Regelmatig worden klachten ontvangen over houtstook. Aangezien hiervoor geen regulerend kader voor bestaat is het voor ODIJ lastig hierop te acteren.

2.11 Terreintoezicht

Binnen de regio's wordt gebiedsgericht toezicht vormgegeven middels gebiedsregisseurs. Deze toezichthouders houden integraal toezicht in een gebied of op een bedrijventerrein. Door de regelmatige aanwezigheid in dit gebied kunnen zij snel constateren wanneer nieuwe bedrijvigheid zich vestigt en bodem- of sloopwerkzaamheden plaatsvinden die niet zijn gemeld of niet conform wet- en regelgeving plaatsvinden. De gebiedsregisseur vervult tevens een oog- en oorfunctie voor andere partners in handhaving, bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsveiligheid, transport, gezondheid en natuur. Indien aanwezig wordt met gemeentelijke gebiedsregisseurs afgestemd en informatie uitgewisseld om zo het toezicht efficiënt in te richten.

2.12 Duurzame ontwikkeling

Door gemeenten zijn stevige ambities geuit op duurzaamheidsvlak. Hier wordt actief inzet op gepleegd, zowel vanuit advisering alsook vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het Energieakkoord dat op landelijk niveau gesloten is, is een van de belangrijkste punten een steviger inzet op de handhaving van energiebesparende maatregelen bij bedrijven (artikel 2.15 van de Wet milieubeheer). Hiertoe komen onder meer gefaseerd zogenoemde maatregellijsten beschikbaar voor de verschillende bedrijfsbranches. Concreet zijn deze reeds beschikbaar voor bijvoorbeeld scholen, kantoren, zorginstellingen, bedrijfshallen en garagebedrijven. Vanuit de VNG komen in 2017 extra middelen beschikbaar voor omgevingsdiensten om een verstevigde inzet op toezicht en handhaving van artikel 2.15 Wm te realiseren.

2.12.1 Stookinstallaties

Opvallend is dat bij veel bedrijven in verschillende branches de stookinstallaties niet volledig zijn gekeurd. In de autoherstelbranche betreft dit bijna 60% van de bedrijven. Met een juist onderhouden en ingeregelde stookinstallatie valt veel energie te besparen.

2.12.2 Datalogger

De afgelopen paar jaar is de datalogger met veel succes geplaatst. In ongeveer 90% van de situaties bleek de verwarmings- of luchtbehandelingsinstallatie niet goed ingeregeld te zijn. Door vaak eenvoudige aanpassingen konden aanzienlijke besparingen worden gerealiseerd.

Ondernemers kunnen kosteloos gebruik maken van de datalogger. In de IJmond wordt de datalogger middels een estafette ingezet. Dit houdt in dat de ondernemer waar de datalogger is geplaatst, zelf een volgend bedrijf zoekt om de datalogger te kunnen plaatsen. Wanneer deze methode blijkt te werken wordt de estafette ook elders ingezet.

Gebruik van de datalogger is overigens niet vrijblijvend. Indien uit de analyse blijkt dat de investeringen die noodzakelijk zijn om besparingen te realiseren binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend, dienen deze investeringen gedaan te worden. Hierop wordt desnoods handhavend opgetreden.

2.12.3 Energy Efficiency Directive

In 2016 is een start gemaakt met het implementeren van de Energy Efficiency Directive (EED-richtlijn). Deze richtlijn vraagt van grote bedrijven, landelijk gevestigde concerns (bijvoorbeeld Hema en Etos) bouwmarkten, supermarkten, tankstations, zorginstellingen en ziekenhuizen, voortgezet onderwijs en in veel gevallen ook de gemeente zelf om elke vier jaar een energie-audit te maken en aan het bevoegd gezag ter beschikking te stellen. De energie-audit laat zien waar energiebesparende maatregelen mogelijk zijn. De energie-audit omvat ook mobiliteit.

In 2017 zal veel aandacht worden besteed aan de verdere implementatie van de EED-richtlijn. Dit omvat beoordeling van energie-audits, het verwerken van rapportages, toezicht en handhaving op het hebben van en uitvoering geven aan het plan van aanpak en afstemming met andere omgevingsdiensten. Hoewel stimulering een belangrijk onderdeel vormt binnen de energiebesparingsaanpak, is handhaving de stok die gebruikt wordt indien ondernemers of gebouweigenaren verzuimen de noodzakelijk maatregelen te treffen om tot energiebesparing te komen. Dit geldt ook voor de onderwerpen die hierna worden behandeld.

Gemeentelijke gebouwen

Specifiek voor gemeenten met een energie-auditverplichting is de focus in 2017 op het plan van aanpak dat gemeenten hebben of ontwikkelen voor de eigen gebouwen. Voor gebouwen met een hoog energiegebruik zal de rapportage meeromvattend moeten zijn dan voor gebouwen met een laag energiegebruik. Het wettelijk kader voor uitvoering van maatregelen verandert hierdoor niet.

Voor gemeentelijke gebouwen van grote gemeenten moet een energie-audit ingediend worden. Deze audit geeft inzicht in de energiebesparingsmogelijkheden en vervoer. Voor de gemeentelijke gebouwen van kleinere gemeenten worden aan de hand van de erkende maatregelen energiebesparingsmogelijkheden in kaart gebracht. In 2017 zal gecontroleerd worden of de erkende maatregelen zijn of worden uitgevoerd.

Maatschappelijk vastgoed

In 2016 is bij basisscholen specifieke aandacht besteed aan energiezuinige verlichting en de inregeling van installaties door middel van het monitoringinstrument de datalogger. Hieruit blijkt dat er veel besparingen mogelijk zijn. Ook zullen de stichtingsbesturen betrokken worden om te borgen dat energiebesparing een doorlopend proces is. Het aanstellen van een milieu-coördinator door scholen is een aandachtspunt. Indien de betreffende energiebesparende maatregelen niet blijken te zijn uitgevoerd in 2017, wordt dit middels handhavend optreden afdwongen.

Zorgvastgoed

Voor zorgvastgoed is in 2015 een Green Deal Zorg ondertekend o.a. door ODIJ en een aantal zorginstellingen en ziekenhuizen in het werkgebied. Hierbij wordt aangesloten bij Milieuplatform Zorg en door middel van de Milieuthermometer geven zij inzicht in de besparingsmogelijkheden. Maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder moeten worden ingepland en uitgevoerd. Met de Milieuthermometer wordt een stap verder gegaan, ook wordt afval(preventie), voedselverspilling en vervoer meegenomen. Certificering borgt dat het organisatiebreed opgepakt wordt. Het certificaat 'brons' voldoet aan de erkende maatregelen. Zorginstellingen en ziekenhuizen zijn op deze wijze zelfwerkzaam. Jaarlijks worden twee informatiebijeenkomsten voor deze doelgroep georganiseerd, met ondersteuning van het ministerie van EZ en Milieuplatform Zorg. De verwachting is dat in 2017 meerdere zorginstellingen en ziekenhuizen in de regio gaan aansluiten bij de Green Deal Zorg.

Mobiliteit

In 2017 worden de kansen die de EED biedt op het gebied van mobiliteitsbeleid bij het bedrijfsleven verder uitgewerkt. Ook dit vormt een uitwerking van hetgeen is opgenomen in de Wet milieubeheer. Tijdens reguliere controlebezoeken wordt dit aspect meegenomen.

2.13 24-uurs bereikbaarheid

ODIJ is 24 uur per dag oproepbaar voor advisering en ondersteuning op milieugebied bij incidenten, calamiteiten en gemeentelijke rampenbestrijding. Oproepen worden verzorgd door de meldkamer van de Regionale Brandweer. Taken zijn:

- up-to-date houden milieu-incidentenplan (MIP);
- opstellen hoofdstuk calamiteitenplan gemeente;
- 24-uurs bereikbaarheidsregeling;
- bijstand verlenen bij milieu-incidenten;
- oplossen van incidenten;
- adviseren van bestuur;
- advisering communicatie naar doelgroep/ externe partners;
- uitvoeren van metingen;
- BOA-, asbest- en Wabopiket.

ODIJ levert daarnaast voor alle gemeenten waar zij voor werkt de hoofden omgevingszorg. Hierover zijn afspraken gemaakt met de Veiligheidsregio's Kennemerland en Zaanstreek-Waterland.

3. Regio Zuid-Kennemerland

3.1 Inleiding

De regio Zuid-Kennemerland is een zeer diverse regio, zowel qua gebied, als bedrijvigheid. Tot de gemeenten in de regio rekenen we Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort. De binnenstad van Haarlem, de strandpaviljoens en het circuit aan zee en recreatiegebied Spaarnwoude met alle evenementen die daar plaatsvinden, zorgen gedurende het jaar voor een grote toevloed aan bezoekers en recreanten van binnen en buiten de regio. De wens om hieraan ruimte te bieden en tegelijk het groene (woon)karakter van de gemeente te waarborgen maakt dat sprake is van een eigen dynamiek. Bedrijven met een bovengemiddeld risico bevinden zich met name op de industrieterreinen in Haarlem.

3.2 Analyse en prioriteiten

Horeca en horecagebonden bedrijvigheid vormt in de regio Zuid-Kennemerland een bovengemiddeld onderdeel van de uitvoering van ODIJ. De binnenstad van Haarlem, tezamen met het grote aantal recreatieve voorzieningen in deze regio zijn hier debet aan. Op plekken waar mensen recreëren ervaren andere mensen overlast. Het merendeel van de klachten in de gemeenten Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort is horecagerelateerd.

Waar een regionaal en bovenregionaal belang onderscheiden kan worden is op de ketensamenwerking met betrekking tot asbest, grondstromen en afval.

In het kader van de Omgevingswet is ODIJ bij gemeenten Bloemendaal en Heemstede lid van het programmateam dat samen met de afdelingen van de gemeenten de implementatie verzorgt. In gemeente Haarlem is ODIJ lid van het ontwerpteam dat samen met de VTH-afdeling van gemeente Haarlem en provincie Noord-Holland inzoomt op concrete casussen en werkprocessen.

3.3 Duurzame ontwikkeling

In het portefeuillehoudersoverleg Natuur en Milieu Zuid-Kennemerland is besloten om vanuit circulaire economie in te zetten op de afvalstoffen luiers/incontinentiemateriaal en e-waste. Voor luiers/incontinentiemateriaal wordt het landelijk onderzoek naar deze afvalstroom gevolgd. Voor de verwerking van E-waste wordt onderzoek verricht naar de verwerking van E-waste.

3.3.1 Verduurzaming gebouwde omgeving

De verduurzaming van de gebouwde omgeving, vooral de bestaande bouw zal in 2017 worden doorgezet en opgeschaald. In de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond wordt samen met provincie Noord-Holland en gemeenten, vanuit Regionaal Actieprogramma Wonen de kennis en aanpak voor de verduurzaming van de huursector in Lerende Netwerken besproken.

De verduurzaming van en energiebesparing bij bestaande bouw bij particulieren krijgt in 2017 een impuls door nadrukkelijker het Duurzaam Bouwloket te promoten. Thema voor 2017 is een uitwerking van een business case voor zon op huurwoningen in de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland en het verduurzamen van flatgebouwen.

Een ander thema is duurzaamheid incorporeren in de Woonvisies en Prestatieafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties en huurders(koepels).

Ook voor de particuliere sector wordt samen met bouw- en installatiebedrijven, architecten en energiecollectieven verduurzaming uitgerold.

3.3.2 Productmarktcombinaties

VNG heeft voor 2016/2017 € 50.000,- beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van Productmarktcombinaties (PMC's) voor alle voorkomende woningtypes in Zuid-Kennemerland en IJmond. Er is een alliantie gevormd en een stichting opgericht bestaande uit marktpartijen die gezamenlijk de markt van particulieren huiseigenaren betreden met een uitgekende marketingstrategie en op de doelgroepen afgestemde communicatiecampagne.

De alliantie bestaat uit bouwpartijen, architecten en installateurs die zich verenigd hebben in Stichting Huizen aanpak. Het werkgebied strekt zich uit over IJmond en Zuid-Kennemerland.

In april 2017 moet het actieplan klaar zijn. Bij een positieve beoordeling door VNG worden de middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de projecten. In 2017 kunnen dan 6 tot 8 PMC operationeel gemaakt worden en kan worden gestart met de uitvoering.

3.4 Bodem

Eind 2016 zijn in de Kennemerlandgemeenten (m.u.v. Haarlem) de bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer vastgesteld en zijn presentaties gehouden bij de gemeenten om toelichting te geven op de reikwijdte en werkingssfeer. In 2017 zullen gemeenten, bij onderzoek en grondverzet, hierover geadviseerd worden en zal getoetst worden volgens dit kader. Met de Nota Bodembeheer is gemeentespecifiek beleid opgesteld waarmee ruimere mogelijkheden worden gecreëerd voor hergebruik van licht verontreinigde grond binnen de regio. Voordelen die de nota met zich brengt zijn ruimere afzetmogelijkheden voor grond met behoud van de bodemkwaliteit op gebiedsniveau en besparing op onderzoekskosten en afzetkosten.

3.5 Geluid

De Wet geluidhinder vormt het juridische kader voor het Nederlandse geluidbeleid. De Wet bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidhinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De Wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat normen voor de maximale geluidbelasting op woningen en gevoelige objecten.

3.5.1 Geluidkaarten en Actieplan omgevingsgeluid

De Geluidkaarten en het Actieplan omgevingsgeluid vloeien voort uit de Europese Richtlijn Omgevingslawaai die gericht is op de evaluatie en de beheersing van geluid van (spoor)wegen, industrie en luchtvaart. Door een goede beheersing van het omgevingslawaai kan het aantal geluidgehinderden in drukke regio's worden beperkt. Hoge geluidsniveaus kunnen namelijk op langere termijn schadelijke effecten hebben voor de gezondheid van de mens.

In 2017 worden voor de derde keer (na 2007 en 2012) geluidsbelastingkaarten (5 jaarlijks) opgesteld voor de gemeente Zandvoort, Bloemendaal (inclusief Bennebroek), Heemstede, Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Deze kaarten beschrijven de geluidssituatie in het jaar 2016 vanwege de volgende geluidsbronnen: verkeerswegen, railverkeer, grootschalige industriële activiteiten en luchtvaart. Het opstellen van deze kaarten wordt aangegrepen om ook het geluidmodel voor wegverkeer (GeoMilieu) van ODIJ te actualiseren. In het Actieplan geluid geeft

het college vervolgens aan hoe zij de geluidshinder van met name wegverkeerslawaaï in de komende periode wil beperken. Deze wordt in 2018 geactualiseerd waar mogelijk rekening houdend met kaders vanuit de (nieuwe) Omgevingswet.

Voor de vaststelling van de geluidbelastingkaarten is een geluidmodel met de wegen, gebouwen en andere omgevingskenmerken van de gemeenten Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort opgesteld. Dit model wordt behalve voor het maken van de geluidbelastingkaarten ook gebruikt voor het berekenen van geluidbelastingen voor ruimtelijke plannen. Dit doet ODIJ zelf, of wij verstrekken de gegevens uit dit geluidmodel aan adviesbureaus voor hun akoestische onderzoeken.

De gemeenten Bloemendaal en Heemstede hebben voor de actualisatie van hun verkeersmodel aangesloten bij Verkeersmodel Zuid Kennemerland (regionale verkeersmilieukaart). Deze is in 2016 geactualiseerd. De nieuwe verkeersgegevens uit dit model zullen worden ingelezen in het geluidmodel voor Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort. Voor Bloemendaal en Heemstede kunnen daarna actuele geluidbelastingen worden berekend. Gemeente Zandvoort heeft niet deelgenomen aan het actualiseren van het verkeersmodel voor Zuid-Kennemerland, waardoor voor deze gemeente moet worden teruggevallen op een minder gedetailleerd model. Voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude is op basis van de lokale situatie geen verkeersmodel aanwezig of benodigd.

In 2017 zal tevens onderzocht worden of het mogelijk is het geluidmodel voor Bloemendaal, Heemstede (en Zandvoort) met het Actueel hoogtebestand Nederland in overeenstemming te brengen. Hiermee zal een verbetering van de nauwkeurigheid van geluidberekeningen en geluidbelastingkaarten bereikt worden.

3.6 Natuur en biodiversiteit

De Wet natuurbescherming wordt in 2017 van kracht. De rol van de provincie wordt hiermee aanzienlijk vergroot. De wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De gemeenten blijven de spin het web bij gemeentelijke vergunningen en ruimtelijke ontwikkeling via de Wabo.

De beheerplannen van de Natura 2000-gebieden zijn onder meer vanwege onduidelijkheid in de aanpak van de stikstofproblematiek nog niet definitief. In 2015 is de zogenoemde Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) van kracht geworden. De PAS is vooral bedoeld om vergunningverlening bij bedrijven te verbeteren.

De VTH-taken van de provincie met betrekking de natuurbescherming zijn ondergebracht bij Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUDNHN). ODIJ onderhoudt voor de gemeenten de contacten met RUDNHN.

3.7 Advisering ruimtelijke en bouwplannen

3.7.1 Ruimtelijke onderbouwing

Het is van belang om bij ruimtelijke planvorming milieu een volwaardige plaats te geven in de belangenafweging. Voor een deel is deze afstemming verankerd in wet- en regelgeving, voor een ander deel moet er sprake zijn van goede ruimtelijke ordening. Voor het nemen van een ruimtelijk besluit is het van belang dat er bij het plan een ruimtelijke onderbouwing opgesteld wordt. In deze

ruimtelijke onderbouwing komen aan bod externe veiligheid, geluid, luchtkwaliteit, milieuzonering, bodem, ecologie en duurzaam bouwen.

In principe stelt de initiatiefnemer de ruimtelijke onderbouwing op en toetst het bevoegd gezag deze op volledigheid en juistheid. ODIJ toetst de milieuparagraaf op verzoek van de gemeenten. In gevallen dat de gemeente de initiatiefnemer is, stelt ODIJ de milieuparagraaf van de ruimtelijke onderbouwing voor gemeenten op. Voor benodigde onderzoeken (zoals bodemonderzoek, akoestisch onderzoek, ecologische onderzoek) begeleidt ODIJ, namens de gemeenten, deze onderzoeken. ODIJ vraagt dan offertes op en doet aan de gemeente een gunning advies en begeleidt en beoordeelt de onderzoeken.

Daarnaast ondersteunt ODIJ de gemeente ook bij Raad van State procedures in het kader van de ruimtelijke planvorming. Dit vindt zowel “achter de schermen” en als woordvoerder namens de gemeente plaats.

3.7.2 Milieueffectrapportages

Bij projecten met een (mogelijk) aanzienlijk gevolg voor het milieu is het noodzakelijk een milieueffectrapportage (MER) op te stellen. ODIJ toetst in voorkomende gevallen of een MER noodzakelijk is en welke procedure er gevolgd moet worden. Daarnaast biedt ODIJ ondersteuning bij het opstellen en beoordelen van het MER. In 2017 verwachten we in ieder geval milieueffectrapportages voor bestemmingsplan.

3.7.3 Adviseren bestemmingsplannen

Een bestemmingsplan is een resultaat van een integrale ruimtelijke afweging, waarbij ook alle milieuonderwerpen worden meegewogen. Een belangrijke kerntaak van ODIJ is adviseren over de milieuaspecten van de integrale afweging. In 2017 voeren wij de milieutoets uit voor bestemmingsplannen (nieuw of actualisatie). ODIJ adviseert per bestemmingsplan gemiddeld drie keer (voorontwerp, ontwerp en definitief plan). Afhankelijk van wijzigingen in de planning bij gemeente kunnen er wijzigingen optreden.

3.7.4 Advisering bouwplannen

Standaard worden toegezonden bouwplannen gecheckt op de Flora- en fauna- en Natuurbeschermingswet 1998, geluid, bodem, milieubeheer, duurzaam bouwen en asbest i.r.t sloop.

4. Haarlem

4.1 Regulering

MSD aan de Waarderweg 39 in Haarlem. Deze procedure stond in het werkprogramma 2016 opgenomen en is toen opgestart. Een aangekondigde aanpassing van de PGS 15 in september 2016 (die zeer relevant is voor het te treffen beschermingsniveau) en het niet voldoen aan het bestemmingsplan, hebben gezorgd voor vertraging. De procedure zal in 2017 worden afgerond.

Edilon aan de Nijverheidsweg in Haarlem. Net als bij MSD stond Edilon ook in het werkprogramma van 2016. In 2016 zijn, in overleg met de gemeente Haarlem en het bedrijf zelf, de gevolgen in kaart gebracht als de best beschikbare techniek wordt voorgeschreven. Begin 2017 zal een kwantitatieve risico analyse beschikbaar komen, waarna een vergunningprocedure zal worden opgestart.

4.2 Toezicht en handhaving

Gemeente Haarlem heeft het bedrijfsgebonden milieutoezicht bij ODIJ belegd. In 2017 wordt gekeken waar de samenwerking tussen ODIJ en verschillende afdelingen van gemeente Haarlem geïntensiveerd kan worden. Dit richt zich in ieder geval op vier onderdelen:

- Intensiveren van de samenwerking met de vakafdelingen van Haarlem;
- Versterking van Haarlem door ODIJ bij de uitvoering van milieubeleid door bijvoorbeeld vertegenwoordiging bij regionale overleggen en projectmatige aanpak van verruimde reikwijdte in samenwerking met de Groene Mug, bijvoorbeeld bij sauna's, scholen, zwembaden en kantoorgebouwen;
- Uitwisselen van informatie met de gebiedscoördinatoren van Haarlem, om op die manier adequaat en waar nodig in samenwerking tot probleemoplossing te komen;
- Samenwerking toezicht bedrijvigheid in de Waarderpolder.

Uit het toezicht dat ODIJ uitvoert in haar werkgebied kunnen trends gedestilleerd worden. Lessons learned worden waar mogelijk toegepast in gebieden met vergelijkbare problematiek en gedeeld met de betreffende gemeenten.

In Haarlem wordt periodiek overlegd over verbeteringen/gewenste oplossingen in het samenwerkingsproces (bijvoorbeeld: een pand wordt verbouwd en daarna komt er een bedrijf in; het verkrijgen van bestemmingsplaninformatie – hoe doen we dit, doen we dat slim). Kortom: continue aandacht voor het werkproces en nadenken over verbeteringen.

4.2.1 Horeca

De binnenstad van Haarlem kent een hoge concentratie aan horecagelegenheden. Het merendeel van de klachten dat door ODIJ ontvangen wordt is gerelateerd aan deze bedrijvigheid. Overlast wordt voornamelijk ervaren in de avonden en weekenden, waarop de inzet in 2017 ook wordt aangepast. Het horeca-overleg wordt gezamenlijk met Haarlem gecontinueerd.

4.2.2 Geluidsoverlast

Ten aanzien van geluidsoverlast wordt in Haarlem binnenkort een protocol opgesteld met de te volgen stappen bij klachten over geluidsoverlast van horecabedrijven. Door verschillende casussen is duidelijk geworden dat de procedures niet altijd helder zijn voor zowel burgers, ondernemers als de professionals (handhaving, politie, ODIJ). Om dit inzichtelijk te maken, bestaat de wens een protocol op te stellen met de te zetten stappen bij geluidsoverlast. Het gaat dan o.a. om het in

kaart brengen van de verschillende partijen, bevoegdheden, sanctiemogelijkheden/-wensen en in vervolg daarop wellicht het aanpassen van geldende (beleids)regels, horecasanctiebeleid o.i.d. De uitvoering hiervan start op korte termijn.

In het afgelopen jaar zijn vrij veel meldingen van geluidsoverlast ontvangen, waarbij ODIJ geluidsmetingen heeft gedaan. In 2017 wordt gekeken hoe de samenwerking tussen de afdeling Veiligheid & Handhaving en ODIJ verbeterd kan worden, zodat sneller kan worden geacteerd op inkomende meldingen van geluidsoverlast.

4.2.3 Brandveiligheid

Toezicht door ODIJ en gemeente Haarlem op brandveiligheid heeft geleid tot relatief veel geconstateerde overtredingen. Bij 33% van het aantal controles dat is uitgevoerd waren de brandblusmiddelen niet in orde. In 2017 wordt ingezet op verbetering van het nalevingsgedrag op brandveiligheidsgebied. Doel is daarbij verlaging van het aantal geconstateerde overtredingen van 33% naar 10% in de eerste controle. Hierbij worden ook de mogelijkheden tot alternatief toezicht onderzocht in samenwerking met gemeente Haarlem en de VRK.

4.2.4 Asbest bij monumenten

Haarlem kent een groot aantal monumentale panden. Bij asbestverwijdering is de status van een pand relevant in relatie tot de benodigdheid van een vergunning. Bij de controle van asbestmeldingen in Haarlem is dit een punt van aandacht.

4.3 Klachten

Vanuit Haarlem komen veel klachten binnen die gericht zijn op geluidsoverlast (binnenstedelijke horeca). Ook geurgerelateerde klachten komen bovengemiddeld voor. ODIJ probeert, indien de klacht daartoe aanleiding geeft, dezelfde dag nog een bezoek te brengen en te bepalen of de klacht gegrond is en of er een vervolgtraject gelopen dient te worden.

4.4 Advisering

ODIJ adviseert Haarlem in voorkomende gevallen over externe veiligheid in relatie tot bestemmingsplannen. In 2017 krijgt mogelijk ook advisering aan gemeente Haarlem op Wabo-producten vorm.

4.5 Haarlem klimaatneutraal

De gemeente Haarlem heeft een hoge ambitie met haar duurzaamheidsbeleid. Hoger zelfs dan de ambitie van het Rijk. Haarlem wil in 2030 klimaatneutraal zijn. Het college heeft daarom besloten, naar aanleiding van een motie van de raad in juni 2015, versneld uitvoering te geven aan het duurzaamheidsprogramma/klimaat- en energiebeleid. In februari 2017 moet hiertoe een uitgewerkte routekaart beschikbaar komen.

ODIJ heeft bij het realiseren van de doelen van gemeente Haarlem vooral een rol bij het eerste speerpunt uit het Duurzaamheidsprogramma Haarlem 2015-2019, namelijk industrie en bedrijven. zij pakt dit op via zowel stimulering als via wettelijke bevoegdheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Er lopen contacten met Parkmanagement Waarderpolder, in december 2016 is gestart met de inzet van de datalogger en in het kader van de GreenDeal Zorg wordt samengewerkt.

Een aantal bedrijven heeft inmiddels de vanuit Europa verplichte energie-audit ingediend, overige bedrijven volgen nog. De maatregelen die op basis hiervan kunnen worden uitgevoerd worden indien nodig middels handhaving afgedwongen. In 2017 vindt daarnaast verstevigd inzet plaats op handhaving van het algemene artikel 2.15 van de Wet milieubeheer, aangaande zuinig omgaan met grondstoffen en nemen van energiebesparende maatregelen. Komend jaar wordt in ieder geval inhoud gegeven aan de volgende acties aangaande de EED:

- Organiseren van een aanspreekpunt waar auditplichtige ondernemingen zich kunnen melden;
- Het reserveren van extra capaciteit voor de toetsing van energieaudits.

Kwantificering van gerealiseerde CO₂-reductie/energiebesparing door vergunningverlening, toezicht en handhaving blijft een uitdaging, bijvoorbeeld vanwege factoren als groei van de onderneming of wijziging van de bedrijfsactiviteiten. Tot op heden bestaat er weinig zicht op de bereikte effecten middels toezicht en handhaving op energieprestaties bij bedrijven. De rapportages over toezicht en handhaving richten zich vooral op output over aantallen bezoeken en concrete handavingsstappen. Waar de raad van Haarlem meer en meer concrete uitkomsten wil zien, is welke effecten toezicht en handhaving hebben op het bereiken van energieprestaties bij bedrijven, daar waar juist de grootste opgave ligt. Eind 2017 wordt gerapporteerd over de inspanningen die zijn geleverd om bedrijven te informeren over verplichtingen met betrekking tot het energiebesparing (EED, Wm etc.), de maatregelen die in dat kader zijn getroffen door bedrijven en in welke gevallen er is overgegaan tot handhaving. Waar mogelijk worden deze inspanningen vertaald naar de gerealiseerde energiebesparing.

4.6 (Regionale) afstemming

Naast de afstemming op uitvoeringsniveau met betrekking tot vergunningverlening, toezicht, handhaving en klachten vindt ook op andere vlakken overleg plaats. Naast de Omgevingstafel waar Haarlem aan deelneemt, vindt ook tussen gemeente Haarlem en ODIJ bilateraal overleg plaats over de samenwerking, voorbereiding, meedenken en doen bij de activiteiten rond de Omgevingswet.

Op beleidsniveau wordt gekeken of de beleidsaanpak duurzaamheid zoals ODIJ die voor de IJmondgemeenten uitvoert ook voor gemeente Haarlem kansen kan bieden.